

kowalik

wiewiórka

dzięcioł

kuna

Pomniki przyrody to cenne obiekty przyrodnicze, chronione przez prawo, na przykład stare drzewa, skały, wodospady, jaskinie. Za ich zniszczenie grożą surowe kary.

Drzewa mogą żyć bardzo długo. Gdyby potrafiły mówić, opowiedziałyby nam wiele niezwykłych historii.

Gdy około siedmiuset lat temu z żołądzia wykiełkował dąb, okolice porastały gęste lasy. Roślina wkrótce zamieniła się w drzewo. Pod jej konarami dziki ryły ziemię w poszukiwaniu żołądzi. Apetyt na nie miały także sójki, wiewiórki i myszy. Za nimi pojawiły się drapieżniki, takie jak kuna. Dzięcioły wykuły dziuple, z których część stała się spiżarniami wiewiórek. W innych zamieszkały kowaliki i sikory.

Mijały lata, dąb stale rósł. Był świadkiem wojen i lat pokoju. W końcu postarzał się i zaczął chorować. Dlatego ludzie otoczyli go opieką. Stary dąb stał się pomnikiem przyrody.

Najstarsze drzewa mają kilka tysięcy lat. Jednym z nich jest sosna długowieczna z Ameryki Północnej. Wyrosła, zanim powstały piramidy w Egipcie, ponad pięć tysięcy lat temu.

Najstarszym drzewem w Polsce jest cis pospolity rosnący w Henrykowie Lubańskim. Choć nie imponuje ani wysokością, ani grubością pnia, naukowcy obliczyli, że ma około tysiąca trzystu lat.

sójka

dzik

mysz

Słoje drzewa

Na przeciętym pniu widać kręgi – słoje drzewa. Co roku drzewo rośnie nie tylko wwyż, lecz także wszerek. Przyrost na grubość widać właśnie w słojach – każdy okrąg to jeden rok. Słoje bliżej środka pnia są starsze, a położone tuż przy korze – najmłodsze.

Ze słoików można odczytać historię drzewa. Liczba słoików to jego wiek. Jeśli słoje są szerokie, to znak, że panowały dobre warunki, drzewo miało dostatecznie dużo wody i światła i szybko rosło. Wężkie słoje oznaczają trudne lata, w których roślinę trapiły szkodniki lub susza.

- 1 Wymień zwierzęta mieszkające w starym dębie i jego okolicy.
- 2 Co to jest pomnik przyrody? Podaj przykład pomnika przyrody.
- 3 Opowiedz, co można wyczytać ze słoików drzewa.
- 4 Poszukaj w internecie informacji o znanych polskich dębach. Dowiedz się, ile mają lat i jakie nadano im imiona.
- 5 Zastanówcie się, czy w miejscowości, w której mieszkacie, rośnie jakieś stare drzewo. A może jest tam inny pomnik przyrody? Porozmawiajcie o tym w klasie.

Proszę zapoznać się z tekstami o drzewach – pomnikach przyrody.
Pomyślcie, czy drzewo rośnie szybko?
Ile lat może mieć drzewo, które jest pomnikiem przyrody?
Co to znaczy, że jest pomnikiem przyrody?

Wykonajcie proszę ćwiczenia w kartach ćwiczeń:
str. 11 ćw 1 i 3 – tylko wstawić znaki interpunkcyjne
str. 12 ćw. 4,5,6